

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Pe pošti prejemam velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemam velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravilstvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2, II., 28.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in velja trístopna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr. če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 17.

V Ljubljani, v sredo 22. januarija 1890.

Letnik XVIII.

Katoliško politično društvo.

I.

Vendar enkrat! — Tako je rekel marsikdo, ko je čital po slovenskih listih, da je deželna vlada kranjska potrdila pravila „Katoliškega političnega društva“; ko je zvedel, da začasni odbor nabira ude, da se prej ko mogoče vrši osnovalni shod, ki ima društvu odbrati stalni odbor desetih udov in dveh namestnikov. — In vendar enkrat! — Tako bi smeli tudi mi nasloviti ta članek. Koliko je bilo že posvetovanja, razpravljanja, omahovanja na vse strani celo vrsto let! Toda pustimo in pozabimo, kar je bilo, ter skrbimo, da se tem tesneje in živeje oklenemo novega društva, ki si stavi vsakega pravega domoljuba vredno prelepo nalogo: Pospesevati slovenskega naroda duševni in gmotni napredek v verskih, državnih, občinskih, šolskih, gospodarskih in socialnih zadevah; razširjati med Slovenci versko, narodno in gospodarsko izobraženost; braniti verske, narodne in državne pravice slovenskega naroda in pospeševati ustavni razvoj avstrijske države po geslu: Vsa za vero, dom, cesarja!

Kdorkoli se zavéda, da je katolik, da je Slovenec, da je Avstrijan, kdor vé, da ima v tem trojnem oziru svete dolžnosti, katere mu je zaradi odgovornosti izvrševati, vsakdo najde v tem programu obširno polje svojemu delovanju; vsakdo, komur je v resnici pri srcu blagor našega naroda, ima tu posla dovolj, posla preveč. Snuje se društvo, ki naj slovenske domoljube druži v javnem delovanju, to je prvo, kar pred vsem poudarjamo; kako da so pri nas potrebna taka društva, pričajo prav posebno žalostni dogodki minolega leta v našem javnem življenju; prepričani smo, da bi se marsikaj ne bilo zgodilo, ko bi bili imeli društvo, kjer bi se bile stvari zasebno razgovarjale in še-le po treznem preudarku objavljale; narod naš bi bil obvarovan osodepolne nesreče, katero pa nekoliko že čutimo, nekoliko pa slutimo iz spletnih dogodkov, ki se vrše

v notranji avstrijski politiki; posamezniki pač hitro pozabijo pušic, ki so letele na desno in levo, žal, da jih narod ne more pozabiti tako hitro. — V družbi je moč! Novo društvo si je pridelo ime „katoliško“. Izpovemo naravnost, da se nekateri izpodtikajo ob tem imenu, toda po našem mnenju po krivici. Kar smo, to povejmo vsikdar naravnost; omenjamo pa tudi, da z besedo „katolišk“ samo na sebi ni še nič pomagano, a označen je duh, naznanjeno načelo, po katerem želi delovati novo društvo. Ne le duhovniki, tudi svetni domoljubi imajo kot katoliki svoje dolžnosti in sicer ne le v zasebnem, tudi v javnem, v političnem življenju. Za pričo teh besed sklicujemo se na moža, ki je gotovo tudi vsem Slovincem vzor jugoslovanskega domoljuba, na slavne Strossmayrja, ki piše: „Najbolje je na ovom svietu politika nauk Isusov i sveto evangjelje; pak da nam je u tajna poviesti ljudske i u udes (usodo) raznih narodâ podublje prodrieti, vidili bi i osvjedočili bi se, da je samo ono zaista stalno, uztrajno, plodovito i spasonosno, slobodi i sreči naroda uharo (koristno), što se na zakonu in pravdi božjoj osniva; sve pako ostalo, da je na piesku osnovano, da je od danas do sutra i da se često i često put sve ono, što je ljudska oholost vječitoj slavi i dobiti namienila, u brzo u razlog i povod vječitoga ukora i vječite propasti pretvara.“

S tem torej, da si je dalo društvo priimek „katoliško“, hotelo je poudariti svoje stališče nasproti onim, ki učé, da se sicer zasebno življenje ima ravnati po veri in zakonu božjem, ne pa tudi javno življenje; „u javnih poslih — kakor pravi isti Strossmayr — da je slobodno ne samo neobzirati se na kršćanstvo, nego i proti njemu raditi i zakone kovati. Ovaj nauk očevitno je bezuman nauk, koji sve zakone uma i misli čovječje vriedja (žali). Sploh pa društvu ni na tem, da bi gnalo in kričalo, da je „katoliško“, kajti fraza, naj je „katoliška“ ali „narodna“, ljudstvu nič ne pomaga, pač pa da bi

delovalo v tem smislu, da ne le nekateri, ampak vsakdo, da tudi težaki, delavci, rokodelci, kmetje zadobé poleg obilnih davkov tudi svoje pravice, svoje delo, svoje plačilo.

V narodnem oziru ménimo prav tako, da najskrajnejši narodnjak ne more ničesar pogrešati v pravih in tudi v tem obziru bode imelo društvo posla dovolj, ker narodne pravice se slovenskemu ljudstvu po raznih krajih še vedno kratijo, in dela bo še mnogo, predno v narodnem oziru pridejo Slovenci do svojih pravic. Pri nas splošno ni govoriti v narodnem delovanju o narodni strasti, pač pa, žal, bolj opravičeno o narodni samo-obrambi.

Ker je torej delokrog novemu društvu tako obširen, da v njem najde svoj prostor vsak domoljub, in ker je delo, ki čaka novega društva v sedanjih razmerah, zelo potrebno, želeli je torej, da se prav mnogo udov oglasi novemu društvu, da tem srčneje prične svoje delovanje.

Hus v svojem in v našem času.

(Dalje.)

Kralj Vencelj IV. je bil zanikrn vladar. Skrbel je za vse prej, nego za red in blagor dežele. Imel je okrog sebe enakih misli dvorjane in služabnike. Cerkvene službe je oddajal po večini sam kot patron, izbiral je ljudi po svojem ukusu ali po priporočilu svojih spridenih dvornikov. Tako je prišlo v cerkvene službe mnogo duhovnikov nevrednih in kralju povsem privrženih; takih ljudstvo ni moglo spoštovati. Kar je bilo dobrih, trpeli so, svarili, ustavljali se, a zmoči niso mogli. Vencelj je bil tudi neusmiljen in krut, kadar ni šlo po njegovi volji. Pregarjal je duhovnike in moril, če so se mu ustavljali za pravično reč. Leta 1383. je dal umoriti sv. Janeza Nepomučana, leta 1393. je umoril generalnega vikarja praškega. Zaprtih je bilo mnogo, prognanih še več. Celó nadškof Janez pl. Gencenstein se je moral umakniti iz Prage kraljevi jezi. Vzroke pre-

LISTEK.

Samostani na Kranjskem.

Die Klöster in Krain.

(Studien zur österreichischen Monasteriologie. Von Wladimir Milkowicz.)
(Konec.)

Borovnica se lahko razlaga od besede „boróvina“ (Föhrenholz) in, če ni drugače, tudi „v Ravnici“ (in der Ebene, im Thale). Iz prvega je nastalo Vrovnitz, Freudniz in Franz; če so mislili na drugo razlago, ko so pisali „in Raunica“, so pa k Freudniz prideli še besedo Thal in je nastalo Freudenthal, Vallis jocosa. (Str. 115.) — Gospodu pisatelju se samo dozdeva, da bi bila v Bistri kapela sv. Janeza Krstnika (str. 116), a stala je ondi v resnici velika cerkev na čast temu svetniku, patronu kartuzijancev. Drugo cerkev (ali kapelo) sv. Jožefa je pa posvetil leta 1628 škof Hren. — Pod besedo „rupes (rupis)“ (str. 117) se ne misli vas Stein (Kamnik), ampak: Peč, Podpeč nad Ljubljano. — Gosp. Milkowicz pravi (str. 15), da je bila v 13. stoletju zapadna meja Kranjske skoro gotovo ista, kakor dandanes. „Laibacher Zeitung“ pa trdi, da je šla deželna meja ob posestvu bistrskega samostana, tako, da bi bilo

celó vse okrajno glavarstvo logaško spadalo pod Goriško. A oba se motita. Idrijska okolica tačas še ni spadala pod Kranjsko, ampak se ji je politično in cerkveno še le pozneje pridružila. Pač se je pa gotovo morala prištevati Kranjske okolice logaška (tudi Hotedršica in Godovič), ker so vse te fare nekdanje bile podružnice fare sv. Petra v Ljubljani, in pozneje fare vrhniške. Cerkvena razdelitev je bila pa v starih časih odločilna, kar se še dandanes kaže. Ne moremo si misliti, da bi bila ljubljanska fara imela nekaj svojih krajev v goriški deželi. Zapadna deželna meja je tedaj najbrže šla tako: ob zahodnem robu nekdanje fare cirčniške, v sredi med Planino in Studenim, čez Hrušico do Javornika, dalje med Črnim vrhom in Godovičem, da je prišla prav blizu Spodnje Idrije. Dalje je šla ob posestvu friziških in briksenskih škofov. Prvega skrajne točke so bile (leta 1291) ti kraji: Doli, Ledine, Jazbine, Nova Oslica, Podlanišče, Kopačnica, Robidnica, Blegoš, Porezen, Petrovo brdo itd. — Vas „Setoplah“ (str. 118) in „Topol“ (str. 119) so brez dvoma Topole v menški fari, kjer je bistrški samostan imel podložnike. — Kapela sv. Brunona in Hugona ni stala poleg („angrenzend“) kapele sv. Klementa in Fridolina na Bregu v Ljubljani, ampak prav na njenem mestu, ker škof Hren, ki je sam vložil vogelni kamen in to kapelo posvetil leta 1606, pravi v svojem

dnevniku: „aedificata supra vetus Sacellum Ss. Clementis et Fridolini“. — Nikakor se ne dá iz besede Michelstätten sklepati, da bi bila ondi kdaj nemška naselbina. Slovenci nikdar niso nemških krajevnih imen slovenili, ampak so pustili Dorfarje, Winklerje itd. Pač pa so se slovenska imena nemčila. Tako je tudi „Michelstätten“ natanka prestava od Veléselo ali Velésevo. (Michel = velik, stätten = selo.) Nekaj čudno je pač, da se ta beseda zdaj adjektivno sklanja in da govore: iz Velesovega, v Velesovem. — Elizabeta kolovška je bila še leta 1391 prednica v Velesovem. Leta 1497 je bila Jera, leta 1520 še Apolonija Gall in leta 1522 Juliana (ne Julija) Petschach. — Stari samostan obutih avguštincev, „Closter ze der Mautt Sand Augustinus Orden“ (str. 164) je stal pred vicedomskimi, ali bolj prav: špitalskimi vrati, ker se nam preprazna zdi domneva Valvasorjeva, katero skuša utrditi prof. Vrhovec v letopisu „Matice Slovenske“ leta 1885, da bi bil skoro do konca petnajstega stoletja sedanji Veliki trg s škofijsko cerkvijsko cerkvijo itd. stal zunaj Ljubljane in tedaj brez msatne utrdbe. Po krivici ga prestavi „Laib. Zeitung“ k mitnici „an der Unterkrainer Strasse“, kar bi bilo nekako pod Samassovo livarno. Najstarejši naš letopisec, škof Hren, o tem samostanu leta 1608 tako-le piše v svojem dnevniku: „Monasterium S. Martini Fra-

ganjanja je nadškof napisal in poslal v Rim. V tem spisu se lahko bere, kako je bilo na Venceljnovem dvoru v Pragi.

Ravno tega leta 1393., ko je kralj močno divjal zoper nadškofa in njemu zveste duhovnike, dosegel je Hus na vseučilišču prvo častno stopinjo.

Tak duhovščini sovražni duh je pihal po vsi Evropi. V tistem žalostnem boju papežev avinjon-skih s cesarjem Ludovikom Bavarcom se je razdelilo vse ljudstvo in duhovščina na dve stranki. Drug drugemu so zabavljali, nagajali, grozili, škodovali in vedno se je našel kdo izmed duhovščine, posebno redovnikov, na eni ali drugi strani, kateri je vse to odobril. Posebno so bili redovniki, fraticelli imenovani, ki so cesarja hujskali zoper papeža.

Nemčija je vzdihovala pod interdiktom. Interdikt je huda cerkvena kazen, ki zadene kako škofijo ali deželo tako, da se ustavi vsa cerkvena in duhovna opravila in le najpotrebnejši zakramenti za smrtno uro se smejo deliti.

Dolgo let je bila Nemčija pod interdiktom zavoljo trdovratnega cesarja Ludovika.

Ljudstvo je bilo nevoljno in knezi so silili duhovščino, naj praznuje cerkvene praznike po navadi brez ozira na papežev interdikt. Eni so poslušali, drugi ne, in te so potem preganjali; to je trajalo do smrti cesarja Ludovika (1347).

Pod cesarjem Karolom IV. se je stanje polagoma obračalo na bolje, a v raznih krajih so ostali nauki Occamovi in Marzillijevi v najvišji veljavi posvetne oblasti.

Kar pride vmes papeški razkol ali šizma od l. 1378—1417. En papež je izobčil drugega, duhovniki, ki so držali s pravim papežem, bili so preganjani od nasprotnikov, in kakor je kacemu knezu in vladarju bolje kazalo, tako se je oklenil ali tega ali onega nasprotnih papežev.

Enako je delal kralj Vencelj IV. na Češkem.

Po smrti nadškofa Ernesta († 1364) je dobil škofov sedež v Pragi Janez Ocellus iz Vlasim-a. Ta se je zopet mnogo trudil za sporazumljenje v deželi med ljudstvom in duhovščino. Leto za letom so bile sinode, in za vladanja cesarja Karola IV. se je še izhajalo, da se ni razpor med duhovščino očitno pokazal. Nadškof Janez II. je izdal leta 1381. izvrstne naredbe za škofijo in je preosnoval vse življenje pri svetnih in redovnih duhovnikih.

Vstajali so govorniki ostri in silni zoper sprijenost med duhovščino. Taki spokorni govorniki so bili n. pr. Janez Milic, ki je naznanjal bližnji prihod Antikrista, tirjal, naj vsi ljudje sprejemajo vsak dan sv. obhajilo, zavrgel je vso učenost kot pregrešno in grmel nad oderuhi do l. † 1374.

Za Milicem je nastopil Matija Janovski, govoril in pisal je zoper razvade in tirjal spokorno notranje življenje. Vsled njegovih govorov in spisov so se mnogi pohujšali. Umri je leta 1395. Poleg teh je nastopilo še več tacihi pridigarjev celó na škofijskih sinodah in so grozili bogati duhovščini. Med temi je bil Matija Hrobovski, ki je razvijal slabe strani duhovščine očitno na sinodi. Določili so marsikaj dobrega, izpeljali pa niso vsega. Nadškof sam je živel ostro, spokorno, ali drugi ga niso posnemali.

Razpor med svetno in redovno duhovščino je bil vedno večji. Vrh vsega tega so prinesli okrog leta 1385. še Wiklifove krivoverske spise v Prago, kar je še povišalo zmešnjavo.

Tačas od leta 1378. je bil že razkol v cerkvi, kar je zmešnjavo še večjo napravilo.

V tem času pride na dan Janez Hus.

(Dalje sledi.)

Vladimir Solovjev o Rusiji.

(Dalje.)

Kakó daleč je ruska cerkev sama izgubila ostank zaupanja v sebe in v pravico svojega obstanka, dokazuje uradni dokument iz 1885. l., ki je sicer malo znan in skoro pred javnostjo zakrit, ki je oglasil, da „vshodna cerkev se je odrekla svoji vladi in položila jo v roké cesarja“. Kakor da bi ta cerkev mogla in imela pravico odkladati svojo vladu, ali oddajati jo komu drugemu! Toda v Rusiji je bila to stvar povsem naravna in logična. Národna cerkev, katera je v resnici kot takošna in drugačna biti noče, postaje po naravnej poti posvetna naredba, jedna iz naredeb države; država pak ima svoje obtežno središče, svojo glavo, svojo vladu v vladarju. Toraj je logično in primérno, da je takošna cerkev podložna posvetnemu vladarju, da bi njega imela za svojo glavo. Samó cerkev ona ni več potem. V Rusiji sami začelo se je pojavljati čutilo, da takošna cerkev je prav za prav nič; da neodvisnost cerkve je le takrat mogoča, kadar ima ona vkupno mednarodno svoje središče in vladu. Začeli so se torej ogledavati za takošnim človekom ter iskati, iz katerega bi bilo mogoče kaj takega ustvariti in kje ga nastaniti. Skratka, imel bi se najti nekaki papež, kateremu bi se naj kot sedež določil Carjigrad ali Jeruzalem. Toda papeštva se ne ustvarjajo tako po proračun h, ne odkrivajo se, kakor uporaba para ali električnosti, ne vlivajo (delajo) se takó kakor stroji. A kar se mesta tiče, ima-li mar ta bodoči Rim biti Carjigrad, v katerem vlada namesto cesarja turški sultan? Ali Petrograd, v katerem poleg cesarja ni patrijarha? A ako bi se te težave odstranile, ako bi se predstavilo, da dobi vladu novi cesar nad Bosporom, kaj pak potem? Vrnitev k bizantinskemu cezaro-papizmu in nič več. Jeruzalem? Ne govore o tem, da tradicija in zgodovina zanj ne govore, da je v novem zakonu prenehal biti on središče verskega življenja, bilo bi še najvažnejše to, ali bi se Grki strinjali na takošno preziranje svojega Carjigrada? Ali bi Rusija, hoteča takošen načrt izvršiti, ne bila prisiljena, spreti se z Grki?*

Ker nikakor ni misliti, da bi se dalo najti ali ustvariti na vshodu takošno cerkveno središče, prisiljeni smo iskati tako središče kje drugje. Pred vsem pak smo dolžni priznati se za to, kar tudi v resnici smo, za del velikega krščanskega telesa in útrditi zvezo našo s kristijani zapadnimi, našimi brati. Oni imajo takošno središče, kakoršno nam nedostaja. Taki čin ljubezni in pravičnosti bil bi že sam za sebe velik napredek in pogoj neobhodno potreben k vsem daljšim napredkom.

K temu sklepu prevede pisatelj razpoznanje verkega stanja kristijanov na vshodu; s tem sklepom,

(tačas še avguštinska) postavljena „nicht zwar auf den alten Platz, sondern auf der andern Seiten über, gegen der Gassen bey denen Capucinern zu.“ Tedaj vsakako blizu gorenjske ceste. Pri starem avguštinskem samostanu je bila tedaj cerkev svetega Martina, ko so pa leta 1623 začeli avguštinci zidati nov samostan, namreč sedanji frančiškanski, posvetil je leta 1628 škof Hren njih cerkev na čast M. B. lavretanski, kar še danes priča lavretansko svetišče za frančiškanskim velikim altarjem.

Ni verjetno, da bi bili kdaj pri Zidanem mostu avguštinci imeli stalno bivališče, morabiti pač kako pristavo. Bode najbrž tako, kakor s samostanom Toplica, katerega je tudi Šumi v svojem „Archivu“ prenesel iz Hrvatskega k Novemu mestu na Dolenjsko. — Pristavo ali grad v Bajnofu precéj dobro opisuje gosp. Šašel v „Zgodovini Šempeterske fare“ (str. 40), na kar se g. Milkowicz sevéda ni mogel ozirati.

Vkljub tem, in morebiti še mnogim drugim slabostim, je knjiga „Die Klöster in Krain“ pisana po mučnih studijah z ostro razsodnostjo in nepri-stranostjo. Zato jo bo vsak domorodec z veseljem čital in spoštljivo hranil v svoji knjižnici. Še bolj toplo bi pa gotovo vsi Slovenci pozdravili enako knjigo v domačem jeziku.

A. K.

s to kategorično željo konča g. Solovjev prvi nena-vadno globoki in lepi del svojega dela.

Drugi del ima namen prepričati vshodne kristijane, da organizacija cerkve, cerkvena monarhija, je osnovana po Jezusu Kristusu in da to je papeštvo.

Radi bi, da bi to knjigo čitalo prav mnogo katoličanov, zlasti teh, ki se kažejo tako mlačni in malomarni za svojo katoliško vero. Zlasti naša mladina, otrovana po duhu protestantskih pisateljev, bode se iz nje, pisane od nekatoličana, veliko naučila. Torej čujmo, kaj govori pisatelj g. Solovjev:

„Jezus Kristus ne pravi vsem apostolom: „Vi ste skala“, marveč reče to le Simonu jedinemu, da je on skala. Ne pravi vsem: „Pasite moje ovce“, marveč samo jednemu „pasi!“ Ko Kristus vse skupaj vpraša, kaj mislijo ljudje o Sinu človekovem, odgovarja za vse Peter, govoreč: „Ti si Kristus Sin živega Boga!“ Zato pa tudi dobi svoje novo ime in obljubo, da na njem bo sozidana cerkev. Isto tako spričuje Kristus o Petru, da „kri in meso mu tega nista razodela, marveč sam Oče, kateri je v nebesih, mu je odkril to, česar ljudje niso vedeli.“ Vsi ti (znani in izvrstno uporabljeni) dokazi pripominjajo, da je Kristus Gospod sprovedel razliko med Petrom in drugimi apostoli, da je moč grehe odpustiti dal vsem, jednemu pak ključé, in da je le enega samega storil skalo ali temelj. To pa je storil zaradi tega, ker je „Oče nebeski“ brezposredno njemu dal takošno ljubezen in moč vere. Obljubil mu je takisto, da ta neposredna zveza, to spričevalo od Boga samega, dano mu je enkrat za vedno in da ostane ž njim do konca sveta.“

To vse je samo razločen nauk in vzgled za poznejše čase, kako imamo smatrati naslednike sv. Petra. Človeška slabost mora v njih biti in zagadatelj papež kot človek, kadar govori ali dela s svojimi lastnimi močmi, more tudi napačno delati ali govoriti. Toda kakor je Peter, mimo svojih slabosti, imel obljubo in brezposredno spričevalo svoje vere, tako je torej tudi vsak njegov naslednik v verskih zadevah zvest in nezmotljiv tolmač, kajti v teh ima enkrat za vedno brezposredno pomoč božjo.* PISOČ to glavno za razkolnike, pisatelj pripominja in s citati dokazuje, da so tako mislili in verovali vsi zbori, vse vshodno krščanstvo do razkola. (Dalje sledi.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 23. januarja.

Notranje dežele.

Novi dunajski knezonadškof. „Pol. Corr.“ hoče vedeti, da se presvetli cesar ni še odločil gledé novega knezonadškofa na Dunaji.

Spravne obravnave. Vsi večji listi objavljajo posameznosti o dogodkih in sklepih spravnih obravnav. Dokler pa sklepi ne bodo objavljeni, je težko soditi, koliko je resnice na teh poročilih. „Sonn- und Montagszeitung“ piše, da je pravno mišljenje udeležencev tem več vredno, čim težavnejše so bile obravnave. Češki Nemci niso mogli dobiti boljšega zastopnika v tej stvari, nego je dr. plem. Plener. Kisli obraz, s katerim „N. Fr. Pr.“ piše o sklepu teh pogajanj, ne bode na stvari ničesa premenil. Vsa njena rabulistika bode brez vspeha.

Ogerska. Pri razpravi o budgetu za honved v ogerskem državnem zboru je opozicijonalec Beöthi odkrival čudne svoje nazore o armadi. Obžaloval je, da Ogerska še nima neodvisne svoje armade in je šovinizem v armadi premalo razširjen. Odgovarjala sta mu minister Fejerváry in grof Julij Andrassy.

Vnanje države.

Rusija. Car je nekda v lastnoročnem pismu zahvalil se sv. Očetu za imenovanje rusko-poljskih škofov. Bridka ironija! Katolike pa vlada strogo preganja. — Iz Lvova se poroča: Ruska vlada je pomilostila škofa Hrynivieckega vsled rusko-vatikan-ske pogodbe. Škof se bode preselil v Galicijo. — „Daily Telegraph“ opisuje ruske razmere v jako temnih barvah: „Povsod raste nezadovoljnost; pri-jeli so že mnogo oseb med častniki in uradniki. Straže hodijo vedno po ulicah. Odpirajo zasebna pisma, ustavljajo poročila vnanjim listom, časopise pa zaplenjujejo, kakor nikdar prej.“

Francija. Po poročilih iz Pariza so se boulangisti prelevili v antisemite. Dné 19. t. m. so imeli namreč shod, pri katerem je Drummont, znani pisatelj knjige „La France Juive“, strastno govoril proti židom ter zahteval, naj se vzame imovina Rothschildu in drugim židovskim milijonarjem. Mej tem so se slišali klici: „In Naquet?“ Predsednik shoda je odgovoril: „Naquet ni žid, temveč izraelit!“ Vse kaže, da boulangizem propada.

Španija. Alonzo Martinez si je dné 19. t. m. celi dan ubijal glavo, da bi izbral spravljive moze za novo vladu. Ni se mu posrečilo, in tako je zopet Sagasta moral prevzeti neprijetno nalogo. Mej tem pa raste število republikancev. Gospodje Angleži so

trum Heremitarum, sub Regula S. Augustini Deo famulantium, non procul a Monasterio novo Capucinatorum, ubi inter hortos Cautas et decluinitas magna cum parietinis quibusdam conspicitur, olim fuit. Extant hujus rei litterae antiquae Indulgentiarum, in quibus nomen monasterii hujusdem infer-tur. Ecclesiae ita restauratae siue potius recom-pensatae fuerunt, ut loco S. Martini Ecclesiae et Monasterii fratrum Eremitarum Monasterium nouum hoc Capucinatorum . . . fieret. Et sic restaurata sunt Labaci omnia, quae prauitas haeretica olim quassa-verat et subuerterat.“ S tem se ujema, kar piše Valvasor v XI. knjigi str. 694 svoje zgodovine Kranjske, rekoč: „Die ehemalige Augustiner-Kirche . . . vor dem Spital-Thor.“ „Nachdem aber die Türken öfters in Crain für Laibach gekommen, die Kirche S. Martini et S. Joannis des Täufers (ki je stala bolj proti sv. Petru, prej ko ne blizu znamenja, ki se je pred kratkim odpravil s svetega Petra ceste) samt dem Augustiner-Kloster sehr verwüstet, ist im Jahr 1494, damit hinter diesem Gemäuer der Erbfeind keinen Aufenthalt finden mögte, dieses Kloster sammt denen Kirchen völlig abgebrochen und die Erde geebnet, auch denen Augustinern die Kirche S. Jacobi eingeräumt.“ In daleč proč od sedanje frančiškanske cerkve ne stavi sta-rega avguštinskega samostana, ko piše, da je bila

k temu mnogo pripomogli s svojim brezozirnim postopanjem proti Portugalcem. Republikanci v Španiji na videz delujejo na korist Portugalcem proti Angležem, v resnici pa za republiko na pirenejskem polotoku. To je zasluga angleške politike.

Italija. V zbornici poslancev in v senatu sta se oba predsednika spominjala smrti vojvode Aoste. Senat je sklenil, da bode celi mesec prostor predsednikov črno pregrnjen in da se kralju odpošlje sožaljna adresa. — Sv. Oče je poslal sožaljni telegram vdovi umrlega vojvode.

Belgija. Delavski nemiri rastejo. V ponedeljek je odšel nov oddelek vojakov v Charleroi, kjer je že več vojakov zbranih, da vzdržujejo red.

Turčija. List „Times“ poroča, da je sultan vsled spletk neke vuanje države hotel odpušiti velikega vezirja Kiamil pašo. Ta pa se je opravičil, češ, da je v Bolgariji zanemarjal turške koristi, in sultan mu je zopet zagotovil svoje zaupanje.

Izvirni dopisi.

Iz Kamnika, 19. januarja. Ker priobčite tako poredkoma kak dopis iz našega mesta, dovolite, da danes nekoliko več prostora porabim v vašem listu, slikajoč naše sedanje kulturno stanje. Slovela je že v davnih časih „kamniška naprednost“. Ker pa velja v sedanji dobi geslo „naprej!“, menil bi marsikdo, da so tudi Kamničani napredovali, kakor v gmotnem oziru tako i v duševnem. Da se je mesto gledé lepote in občega blagostanja v zadnjih letih zeló, zeló dvignilo, mora vsakdo pohvalno priznati. Toda gledé duševnega napredka bi se drznil dvomiti. Da so kamniški meščani zvesti sinovi svojih dedov, ali da naravnost govorim, da jih še vedno vodi in navdihuje ista sloveča „naprednost“, pokazale so jasno zadnje volitve. Volili smo mestni odbor in župana. Taka volitev ni mala reč; in komur so znane kamniške razmer zadnjih let, ume lahko veliko navdušenost in vnetost, ki prevlada ob takih prilikah v našem mestu. Vse je po konci, mlado in staro, možje in žene. Kandidatov pa je toliko, da ima skoraj vsakdo svojega. Od kod to? Odkar je padel dobri „Johan“, ali da vsem umevno govorim, odkar je odklenkalo nemškutarski slavi v Kamniku, borita e dve stranki neprenehoma med seboj. Tù se uresničujejo Jobove besede, da je boj človeško življenje na svetu. Poprej se je lasala mala naša slovenska peščica z oblastnimi nemškutarji, sedaj pa, ko se teh ni več bati, osnovali so si Kamničani dve novi slovenski stranki, [konservativno in liberalno. Tù imamo vzgled slovanske nesloge! Koliko žalostno in smešno-zanimivega bi lahko pisal iz komaj preteklega časa o našem mestu! A da ne bom vzbujal žalih spominov in vznemirjeval itak razburjenih duhov, rajše molčim, prepuščajoč take zanimivosti bodočemu kronistu naše stolice, ki se bo moral zeló potruditi, da bo pravično ocenil naše slavne čine. Tù se bo še le pokazala naša modrost v pravi luči!

Torej pri nas imamo po vzgledu velikih mest in dežel posebni stranki; vsakdo si lahko prosto izvoli to ali ono. A Kamničani smo že taki ljudje (od naših dedov smo to podedovali, in to nas menda nekoliko opravičuje), da brez preprirov in strankarstva ne moremo shajati. Ravno to vzdržuje v prijaznem mestu veselo življenje in živahnost, sicer bi gotovo v kratkem vsi pospali. Da bi nas poznali, pritrdili bi moji trditvi. V dokaz vam je lahko pičlo število dopisov iz našega sicer prosvetljenega mesta. A vkljub temu smo Kamničani vendar-le imenitni ljudje; resnico smem povsod govoriti! Narava sama nas je obilno obdarovala z vso svojo lepoto, mesto je nekaj let sèm tako „kakor iz škatljice vzeto“, celó vodovod imamo, v bližini lepe toplice in sedaj dobimo še železnico. Kaj hočemo še več? Ni čuda torej, da smo ponosni ljudje, kakor le malokje! V svoji prirojeni nam modrosti se dohro zavedamo, kaj da smo, češ: „Mi smo mi, vsak pa ni!“ In ker smo že od rojstva sèm tako neizrečeno „napredni“, kdo bi se čudil, da se vsak zá-se zaveda svoje modrosti in da si na tihem samozavestno misli: „Meni ni treba tujih poukov; sam dobro vem, kaj je treba in kaj ne!“ Iz te modrosti, zvezane z neupogljivim ponosom, izcimuje se naravno tretje, označevalno znamenje naše pristne meščanske krvi: medsebojno tekmovanje. Vsakdo hoče biti bolj originalen kakor drugi, vsakdo hoče s kako novo izvirno iznajdbo osrečiti svoje someščane. Da hočejo biti nekateri možaki stare korenine s tem originalni, da časih srčno radi nekoliko ponemškujejo, ali ako ni drugače, tolčejo krasni „kuheltajč“ in se jezé nad „das Verein Čitalnica“ ter „das Vere'n Lira“,

ni jim toliko zameriti, saj so se borili pred kratkim pod „Johanovo“ zastavo. Stari možiceljni so pa povsod taki, da so v nemškutarstvu vedno radi konservativni, dasi se sicer ponosno širokoustijo kot radikalno-liberalne. V svojem velikem navdušenju se šestokrat kdo nekoliko opeče; a to se povsodi lahko zgodi, kjer je toliko opravila, in ne le pri nas.

Minoli teden smo imeli volitve. Ker sta dve stranki v mestu, ume se, da ni bilo brez boja. Kdaj smo pa še v Kamniku v miru volili? To bi bilo zoper našo čast! Prepri pri volitvah je pri nas „moda“. Ker sicer vedno spimo, moramo saj ob volitvenih prilikah pokazati svetu, da še živimo. Boj je bil res ljut, obe stranki sta napeli vse svoje moči. In kadar se postavi resno druga proti drugi, izbruhne res grozen vihar po vsem mestu. Sad silnih naporov pri zadnjih odborovih volitvah je bil tak, da je postavila vsaka stranka jednako mōž v odbor. Tako je najboljši: vsak pol, kakor v Kranji! A pri tolikem številu naših voditeljev stvar pač ne smé minoti nikdar brez originalnosti. Kakor vselej, tako smo tudi sedaj marsikaj zanimivega in kratkočasnega doživeli. Omenim naj le to, da je konservativna stranka med drugimi volila v odbor moža, ki je sam oddal glas za liberalce. In sedaj ne vémo, komu naj bi se bolj čudili, ali kratkovidnosti te stranke ali značajnosti dotičnega junaka. Odlikovati se moramo z originalnostjo, to je pri nas vsakdanja potreba, in potem naj bo ta originalnost ali taka ali drugačna. To vam je dokaz dovolj očividni, da v svoji modrosti ne potrebujemo nobenih naukov od zgoraj. Takó! na svoje moči se moramo zanašati, prosti moramo biti, vsi skupaj radikalno-liberalni in potem smo brez skrbi, da nam vzgledne originalnosti nikdar ne bo nedostajalo. — Toda resni bodimo! Saj sem že preje rekel, da časih kaki preveliki modrosti izpodleti, pohvaliti pa moramo vsekako dobro voljo. Ta nezgoda se povsodi lahko pripeti, kjer so stvari tako zamotane, kakor pri nas, ali kjer vlada taka zmeda pojmov. Tukaj se ima namreč ta za trdega liberalca, oni za strogega klerikalca, a niti ta, niti oni navadno ne vé, kaj s temi besedami hoče. Ravno prav je prinesel današnji „Slovenec“ (št. 14.) uvodni članek „Liberalce — klerikalce“. Menim, da bi nič ne škodilo, ako bi ta ali oni naših meščanov ta spis prečital in nekoliko premislil. Potem bodo možaki vsaj nekoliko zvedeli, čemu se dviga v našem mestu vedno toliko prahú — po nepotrebnem. Sofoklej pravi: „So slučaji v človeškem življenju, ko je isti moder, ki ni premoder.“ In tako naj bo v prihodnje tudi pri nas. Le složno delovanje vseh meščanov bo hasnilo mestu, ne pa neprestani prepiri, ki so vrhu tega največkrat zasebni.

Dnevne novice.

(Državni zbor) se snide, kakor poroča „Presse“, dné 31. januarja. Uradno pa se poroča, da se snide dné 3. februarja.

(Umrli) je v Novem Mestu minolo nedeljo vrli rodoljub in trgovec, g. Anton Kalčič, star 61 let. Komur so znane novomeške razmere, priznati mora, da si je ravno pokojnik pridobil mnogo zaslug za narodno probujenje. Neumorno je deloval za čitalnico, „Narodni dom“ in tamošnji slovenski oder. Naj v miru počiva!

(Odbor podpiralne zaloge slovenskih vseučiliščnikov v Gradci) nam je doposlal nastopno poročilo: Preteklo je zopet leto, odkar je odbor našega, milosrčnosti in dobroteljnosti posvečenega zavoda bil zadnjič stopil pred častito slovensko občinstvo, da poroča prijateljem in podpornikom naše vseučiliščne mladeži, kako se je ravnalo in gospodarilo z njihovimi blagimi darovi. In zopet stopa odbor pred-nje ter izreka ob jednom željo in prošnjo svojo, naj bi se zanimanje za ta zavod po domovini naši širilo prav tako, kakor naraščajo vsled različnih uzrokov leto za letom njega potrebe. Domači pouk je našim vseučiliščnikom že več let skoro do dobra zaprt, do kakove ustanove priti se tudi prav redko komu izmej njih posreči in ker so z doma z večine malo petični, ostaja čisto ubogemu in marljivemu našincu drobna svota, katero mu naklanja naše društvo, prav za prav jedina podpora, katere se mu je gotovo nadejati. Zato nam ni treba še posebno poudarjati izredne važnosti tega zavoda, ampak ga samo vnovič priporočamo vsem, katerim je do lajšanja neugodnih gmotnih razmer nadepolne vseučiliščne mladeži naše, ki bode gotovo svoje dni zaslonba domovini in ná-

rodu svojemu. — Glavnici v preteklem akademičnem letu ni bilo moči kaj primakniti, vse nje imetje tedaj znaša 7200 gld. nominalne vrednosti. Čistih dohodkov z obresti vred je bilo 987 gld. 80 kr., a iz prejšnjega leta je ostalo v gotovini 139 gld. 23 kr., torej skupaj 1127 gld. 3 kr. Troški so znašali 682 gld. 12 kr. in gotovine je preostalo 444 gld. 91 kr., koja svota je na račun prihodnjega leta v hranilnici na obresti shranjena. Odbor je zboroval osemkrat in rešil 97 vloženih prošenj; odbitih jih je bilo šest, drugim 91im pa se je dovolila svota 642 gld. Podpiranih je bilo 19 slovenskih vseučiliščnikov: 10 pravnikov, 7 medicincev in 2 modroslovca. Po deželah jih je bilo 11 s Štajarskega, 4 s Kranjskega, po dva s Koroškega in Primorskega. V tem številu se nekako zrcalijo tudi darovi, katere prejema društvo leto za letom skoro celó stalno iz raznih pokrajin domovine naše, samo Primorsko mu je ostalo do zdaj žalibog nekako hladno in vsem prošnjam skoro čisto nedostopno, kar pač ni, da bi se smelo popolnoma utajiti. Da pa ta neugodna prikazen nikoli ni uplivala na razdelitev podpor in tudi nikoli ne bode, umeje se sicer samo ob sebi, a je vendar treba tu naglašati, da se v tem oziru prepreči mahoma vsako krivo ugibanje in kakoršna koli domišljava bojazen. — Vsem blagim posamnim dariteljem kakor vzlasti visokemu deželnemu zboru kranjskemu in štajarskemu ter slavnej posojilnici celjske in kmetske posojilnici ljubljanske okolice v Ljubljani izreka odbor v imenu revnih in podpore vrednih slovenskih vseučiliščnikov iskreno in presrčno svojo zahvalo. Da je stopilo v kolo podpornikov našega društva vnovič nekoliko vrlih rojakov, katerim je svoje dni delilo kolikor toliko podpore, navdalo nas je s posebnim veseljem in zadoščenjem in želimo samo, da bi se jim pridružilo skoro mnogo posnemalcev. Zahvaljujemo se prav tako slavnej tiskarni družbe sv. Mohorja, ki je tudi letos natisnola poročilo naše po najnižjej ceni ter časopisom „Slovenec“, „Slovenski Narod“ in „Südsteirische Post“, ki so drage volje vsprejemali štirikrat v letu društvena naznanila in s tem vsekako širili zanimanje za društvo in blage mu namene. — Opravilni odbor v akademičnem letu 1889/90: Predsednik in blagajnik: Gosp. dr. Gregorij Krek, c. kr. vseučiliščni profesor. Predsednikov namestnik: Gosp. dr. H. J. Bidermann, c. kr. vseučiliščni profesor. Tajnik: Gosp. Bogomil Krek, cand. iur. Odborniki gg.: Fran Krančič, stud. iur.; Josip Treiber, cand. med.; Jaroslav Žitek, stud. med.; Valentin Korún, stud. phil.; Fran Tominšek, stud. iur. Namestniki gg.: Janko Žolgar, stud. iur.; Hinko Šuklje, cand. med.; Rudolf Repič, cand. med.

(Zlato poroko) bode praznoval dné 26. t. m. umirovljeni tiskarski strojevodja tiskarne Blaznikovih dedičev, g. Kadržavek. Star je 81 let, soproga njegova 71 let. Leta 1875 je praznoval slovesno petdesetletnico, ko je bil vstopil k tiskarstvu, in leta 1885 je doslužil petdeset let v Blaznikovi tiskarni. Bog mu daj še mnogo let.

(Ne kupujte srečk na obroke!) Židje so zopet prepluli slovenske dežele z lozi (srečkami), katere najraje nudijo priprostim ljudem, da jih kupujejo, češ, da se na ta način z malimi krajcarji pride do lepih tisočakov. Človek, ki se zaveže kupiti srečko na obroke, je dobro osmukan, kar nam kaže nastopni račun. Krojaču J. je obljubila bankina hiša H., da mu bode izročila jedno srečko ogerskega rudečega križa, ko bode izpolnil vse pogoje. Kupec pa mora pošiljati bankerju dve leti vsak mesec po jeden goldinar, kar znese 24 gld. Kolek na prejemnem listu je 19 kr. 48 mark po 5 kr. kot poštino za mesečne doneske ter pošiljanje „not“ od bankine hiše, s katerimi bankir potrjuje mesečne doneske, znaša 2 gld. 40 kr. Prejem lističa „Mercur“-ja, koji mora vsakdo vzeti, stane 1 gld. 50 kr. Vrh tega se plača še poština ob prejemu prave srečke. Izgubljene „nota“ se morajo plačati še enkrat. Ako se kdaj s plačilom zakasni le 14 dnij, ima bankir pravico proglašiti „prejemni list“ za neveljaven in smé srečko zá-se obdržati. Kupec srečke dobi pač nekaj denarja nazaj, če to tirja, če pa v treh mesecih ne tirja, je potem vse bankirjevo: srečka in denar. Ako bankir iz milosti opomni kupca, naj plača zaostalo mesečnino, zaračuni mu sevéda poštino. Tedaj jedna srečka ogerskega rudečega križa stane poleg mnogih sitnostij in potov celih 28 gld. Ako se pa taka srečka precej plača, dobi se pri vsakem bankirju (tudi v Ljubljani), kadar se hoče, za 12 gld. 40 kr. po sedanjem kurzu. Sploh je pa upanje, zadeti kak dobitok, pri

tej vrsti srčk silno majhuo. Ne dajte se tedaj omamiti slepilni sreči!

(Obsojen) je bil dne 15. t. m. Ivan Trošt iz Podrage po § 303 kaz. zak. na štirinajst dni zapora z jednim postom na teden, ker je javno zasmehoval molitev „Ave Maria“.

(Narodna čitalnica v Kamniku) je imela dne 18. t. m. občni zbor, pri katerem so bili izvoljeni gg.: Dr. Julij Dereani, predsednikom; Alojzij Medved, podpredsednikom; Josip Fajdiga, blagajnikom; Anton Arigler, knjižničarjem; Ljudevit Stiasny, tajnikom; Josip Barle, Mihael Depalo, Fran Flerin in Alojzij Vremšak, odborniki. — Dne 2. februarja priredi čitalnica plesni venček. Vstopnina za ude 40 kr., za neude 1 gld., dame vstopnine proste.

Telegrami.

Praga, 21. januarija. „Politik“ poroča, da je cesar izrazil svoje veselje o vseh pravnih obravnav. Vlada bode obiskal češko deželno razstavo ter osebno odprl muzej.

Praga, 22. januarija. „Politik“ piše, naj bi se vsled narodnostne sprave pridobljeni čas ne gledé na radikalne življe na levi in desni porabil v to, da se povzdigne narodno gospodarstvo kraljevine.

Kutna Gora, 22. januarija. Okrajni glavar je ustavil sklep tukajšnjega okrajnega zastopa, da se za Husov spomenik daruje 200 gld., ker je okrajni zastop s tem prekoračil svoj delokrog.

Madrid, 21. januarija. Nova vlada je tako sestavljena: Sagasta predsednik, Vega Armijo vnanje, Puigcerver pravosodje, general Bernudez-Reina vojna, admiral Romero mornarica, Becerra dela, Gvillon nasebine, Ruiz Capdepon notranje, Equillon finance.

Zavarovanje zvonov proti razpoku.

„Unio catholica“, društvo za vzajemno zavarovanje proti škodi, pričelo se je živo razvijati ter je vpeljalo novo zavarovanje: Cerkvenih zvonov proti razpoku. S tem društvo odpomore davni potrebi, in č. g. cerkveni načelniki gotovo ne bodo zamudili prilike, da zavarujejo zvonove. Kolikor več udeležencev, toliko cenejše bodo premije, ker je društvo vzajemno. Društvo zasluži pospeševanja.

Umrli so:

V bolnišnici:

14. januarija. Anton Černe, gostac, 52 let, gangraena senilis.
15. januarija. Fran Kadunc, delavec 19 let, jetika.
16. januarija. Reza Tontoni, gostija, 62 let, jetika.
17. januarija. Agata Potočnik, gostija, 70 let, vodenica.
— Jožef Gričar, delavec, 62 let, kronični pljučni emfizem.
18. januarija. Gregor Kosirnik, delavec, 60 let, jetika.

Tuji.

20. januarija.

Pri **Stona**: Krap, Kolenz, Gold, kupei in Brandstätter, inženir z Dunaja. — Foresy, tovarnar, iz Prage. — Cijak, trgovec, iz Trsta. — Schink, veleposrtnik iz Zagorja. — Kalčnik iz Tržiča.

Naznanjam uljudno, da sem svojo

odvetniško pisarno

v Novem mestu

v hiši g. AUG. LUSER-ja odprl.

Novomesto sredi januarija 1890.

Dr. J. SCHEGULA.

(7-3)

Izjava in prošnja.

Ker so me neki krogi obdolžili, da sem Vam jaz poslal notico „Beli sužnji“, katero ste objavili v 297. št. „Slovenca“, prosim sl. vredništvo, naj me v tej stvari opraviči.

Josip Mercina,

krojač in gostilničar v Zgor. Kašlji.

Op. vredništva: Potrjujemo, da od Vas nismo prejeli nikakega dopisa.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		srakomera v mm	toplomera po Celsiusu			
21	7. u. zjut.	729.3	1.4	brezv.	megla	0.0
	2. u. pop.	728.2	6.8	sl. jzap.	oblačno	
	9. u. zveč.	732.1	0.8	sl. svzah.	jasno	

Srednja temperatura 3.0° za 5.0° pod normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafsko poročilo.)

22. januarija.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	88	gld.	20	kr.
Srebrna „ 5% „ 100 „ „ 16% „	88	„	30	„
5% avstr. zlata renta, davka prosta	109	„	90	„
Papirna renta, davka prosta	101	„	80	„
Akcije avstr.-ogerske banke	932	„	—	„
Kreditne akcije	323	„	—	„
London	118	„	10	„
Srebro	—	„	—	„
Francoski napoleond.	9	„	39 1/2	„
Cesarski cekini	5	„	56	„
Nemške marke	57	„	72 1/2	„

Naznanilo.

Slavnemu p. n. občinstvu javljamo, da smo odslovili gosp. **J. Markiča** iz naše službe in da nima nikake pravice v imenu „Slovenca“ ali „Katol. Tiskarne“ sprejemati denar ali kaka naročila.

Opravništvo „Slovenca“ in „Katol. Tiskarne“.

Razpis službe.

Pri vredništvu „Slovenca“ vsprejme se takoj

stalen sodelavec.

Gospodje, spretni v peresu in pravilni slovenščini, izvedo natančneje pogoje pri opravištvu „Slovenca“ v Ljubljani, Seme-niške ulice št. 2.

Proti sušečim boleznim, jetiki, feljnom (bramorjem), bramorjastim boleznim kostij, krvici ali angleški bolezni in kožnim spuščajem ga ni boljšega sredstva, kot je ribje olje s katrodom lekarja Piccoli-ja v Ljubljani. Steklenica 80 kr. Vnanja naročila izvršujejo se z obratno pošto. (7)

„Unio catholica“ vzajemni zavod zavarovanja proti škodam.

Usojamo se tem potom naznanjati, da je naš zavod otvoril tekočim mesecem tudi

zavarovanje cerkvenih zvonov proti razpoku ali prelomu

proti nizki zavarovalnici ter vabimo velečastite gospode duhovnike in cerkvena predstojništva k obilni udeležbi te zavarovalne stroke.

Zavarovanje **premičnega in nepremičnega premoženja proti škodi po ognju, streli in eksploziji** je že tudi uvedeno in se tudi v tej zavarovalni stroki zavarovanja vsprejemajo.

Vprašanja v obeh zavarovalnih strokah prosimo naj se dopošiljajo našim zastopnikom ali pa podpisaneu glavnemu zastopu; vsaktera pojasnila bodemo na zahtevanje nujno in radovoljno dajali.

Zastopništvo želimo po deželi; kdor hoče naš zavarovalni zavod zastopati, naj se obrne do podpisanega glavnega zastopa.

Ljubljana, meseca januarija 1890.

(3-1)

Glavni zastop zavoda „UNIO CATHOLICA“ v Ljubljani za Kranjsko, Spodnje-Štajarsko in Primorsko.

Gradeo: Lekarna Vendelina pl. Trnkóczyja, deželna lekarna, Sackstrasse.
Dunaj: Lekarna Viktorja pl. Trnkóczyja, „pri sv. Francišku“ (ob enem kemična tovarna) V., Hundsturmstr. 113.

Nepresegljivo za zobe

je

I. salicilna ustna voda

aromatična, vpliva okrepčevajoče, zabranjuje gnilobo zob ter odstranjuje iz ust neprijetni duh. Jedna velika steklenica 50 kr.

II. salicilni zobni prašek

splošnje priljubljen, vpliva jako okrepčevajoče ter ohranjuje zobe svetlo-bele, a 30 kr.

Navedeni sredstvi, o katerih je došlo mnogo zahvalnih pisem, ima vedno sveži v zalogi

lekarna Trnkóczy

zraven rotovža v Ljubljani.

Dunaj: Lekarna Julija pl. Trnkóczyja, „pri zlatem levu“, VIII., „Josefstädterstrasse“ št. 30.

Dunaj: Lekarna dr. Ottona pl. Trnkóczyja, „pri Radeckiju“, III., Radetzkyplatz št. 17.

(6)

Zunanja naročila se s prvo pošto izvršujejo.

ČEBELNO-VOŠČENE SVEČE

prodaja in razpošilja **PAVEL SEEMANN** v Ljubljani.